

СЕКЦІЯ 8 СОЦІАЛЬНА І ПСИХОЛОГІЧНА РОБОТА В ГРОМАДІ

Andros T. S.

student of higher education, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ОПИС ПРОФЕСІЇ ФАХІВЦЯ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ТЕРИТОРІАЛЬНО ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАДАХ PSYCHOLOGICAL DESCRIPTION OF THE PROFESSION OF A SOCIAL WORKER IN TERRITORIALLY UNITED COMMUNITIES

Соціальна робота у суспільстві (громаді), це певна модель соціальної допомоги, яка реалізується в конкретний період у співвідношенні з особливостями національно-культурного, соціально-політичного розвитку та соціальної політики держави. Соціальна робота у процесі своєї реалізації, набуває форми впливу на людину [1] (державного, недержавного), на меті якої забезпечення гідного культурного, соціального та матеріального рівня життя суспільства у громаді.

Соціальна робота у громадах має різні форми, від одномоментної разової допомоги до профілактичної, превентивної роботи, розрахованої на тривалий відрізок часу, проводиться, як індивідуально, так і колективно. Соціальна робота в сучасному стані пов'язана з такими напрямками діяльності, як: соціальний педагог, соціальний працівник, фахівець із соціальної роботи. Але у громадах важлива ще одна функція – функція педагога, тому до соціальної роботи на місцях іноді ставляться також як до педагога-психолога.

Проблематика професійної діяльності та психологічних характеристик соціальних працівників лише починає набирати обертів. Відчувається брак знань про психологічний опис професії, основні значущі психологічні характеристики суб'єкта праці в даній галузі. У зв'язку з цим, виходячи зі специфіки соціальної роботи, особливу увагу необхідно приділяти питанню ефективної міжособистісної взаємодії з мешканцями громади. Тим самим виконувати головну мету соціальної роботи на місцевому рівні – прояв турботи

про добробут та розкриття можливостей та здібностей особистості, сім'ї, молоді, суспільства до нормального соціального функціонування.

Об'єктом соціальної роботи у громадах повинна бути людина (група осіб), яка діє у різних сферах життєдіяльності [2], таких як: соціальна, економічна, духовна, сімейно-побутова. Предметом соціальної роботи повинні бути соціальна взаємодія, соціальні відносини. Фахівець із соціальної роботи громади у процесі виконання професійної діяльності повинен проявляти соціальну взаємодію з мешканцями громади, з колегами по фаховій діяльності, адміністрацією органів виконавчої влади, співробітниками суміжних служб та установ відповідно до поставлених професійних цілей та завдань.

Модель професійної діяльності повинна бути побудована таким чином, щоб праця соціального працівника була успішною та ефективною [3]. Для побудови моделі спочатку необхідно провести аналіз характеристик предмета та засобів праці, вимог до продукту та результату праці, зрозуміло необхідний аналіз операційно-технологічного змісту професії (дії, правила, норми виконання).

Ми проаналізували низку нормативно-правових актів, щоб проаналізувати регламент діяльності спеціаліста із соціальної роботи громади, з метою виявлення основних видів діяльності та виконуваних функцій. Фахівець із соціальної роботи усі функції реалізує через виконання посадових інструкцій [4].

Ми вивчили та проаналізували низку посадових інструкцій, які затверджені у центрах соціального обслуговування та соціально-психологічної допомоги сім'ї та дітям. Визначено 35 видів діяльності, які виконують фахівці із соціальної роботи, які ми залежно від цілей та завдань соціального працівника класифікували у п'ять груп: перша - діагностична робота - фахівець із соціальної роботи має виявити на території обслуговування громадян які потребують різних видів та форм соціальної підтримки; проводить діагностичне дослідження; визначає характер та обсяг необхідної соціальної допомоги; друга - соціальна робота із населенням - сприяння активізації

потенціалу власних можливостей людини, сім'ї чи соціальної групи; збирання та оформлення документів для отримання соціальної допомоги громадянам, які проживають на територіальній ділянці; здійснення соціального патронажу громадян тощо; третя - взаємодія з іншими організаціями з питань соціального захисту та обслуговування населення - надання психосоціальних послуг; здійснення міжвідомчої взаємодії з органами виконавчої влади, установами та іншими організаціями, які спрямовані на профілактику соціального неблагополуччя, координація діяльності різних установ з надання допомоги нужденним у соціальній підтримці громадян.

Список використаних джерел:

1. Матвеева К. С., Курепін В. М., Марченко Д. Д. Напрямки роботи сімейного педагога у структурі територіального центру соціальної допомоги сім'ї та дітям // Перспективи та інновації науки. 2021. № 2(2). С. 84-98. DOI:[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2\(2\)-84-97](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2021-2(2)-84-97).

2. Іваненко В. С. Стресостійкість, як вид психологічної особистості // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості : тези доповідей за результатами тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 9 грудня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 18-20. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12066>.

3. Курепін В. М. Комунікація державних службовців місцевих органів влади з громадськістю. Українознавчий вимір у сучасній науці: гуманітарний аспект: матеріали VII всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 25 квітня 2024 р.). Миколаїв : МНАУ, 2024. С. 54-57. URL : <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/17485>.

4. Курепін В. М. Вдосконалення нормативно-правової бази, що регулює загальні питання соціального захисту // Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення : збірник тез Науково-практичного круглого столу, присвяченого 74-й річниці проголошення Загальної декларації прав людини, м. Хмельницький, 9 грудня 2022 р.

Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда
Юзькова, 2022. С. 109-112. URL :
<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12259>

Andrushkevych T. V.

higher education student, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

Scientific supervisor: Livandovska O. A., assistant of the department of public management and administration and international economics Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

**ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ:
РОЛЬ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
PSYCHOSOCIAL SUPPORT IN CRISIS SITUATIONS: THE ROLE OF
LOCAL SELF-GOVERNMENT**

Психосоціальна підтримка є важливим елементом забезпечення стійкості та благополуччя територіальних громад у кризових ситуаціях. Місцеве самоврядування відіграє ключову роль у створенні умов для надання такої підтримки, забезпечуючи координацію зусиль різних служб та організацій, а також сприяючи розвитку відповідної інфраструктури [9]. Враховуючи численні виклики сучасності, зокрема економічні кризи, природні катаклізми, пандемії та соціальні конфлікти, забезпечення належного рівня психосоціальної підтримки стає необхідним для ефективного функціонування громад [4].

Психосоціальна підтримка включає різні напрями діяльності, спрямовані на забезпечення психологічного та соціального благополуччя населення в умовах кризи. До основних напрямів належать: надання екстреної психологічної допомоги, організація соціальних послуг, підтримка волонтерських ініціатив та забезпечення доступу до інформації про доступні ресурси [10]. Крім того, важливими аспектами є розвиток програм психологічної реабілітації для постраждалих від кризових ситуацій та створення груп взаємодопомоги [6].